

Fiskeridirektoratet
Pb 185 Sentrum
5804 Bergen

FISKARLAGET NORD
Fiskarlagets servicekontor as avd nord

E-post: postmottak@fiskeridir.no

Att:

Vår ref.:
2018.0118 54-18

Deres ref.:

Dato:
17.10.2018

Utviklingen på eiersiden i kystfiskeflåten

Fiskarlaget Nord viser til nettopp å ha sendt inn sine innspill til høring om Deltakerforskriften for 2019. Høringen konsentrerer seg om adgangen til åpen gruppe, hvor det foregår et veldig overfiske i 2018. Det er et grunnleggende problem dersom aktiviteten i åpen gruppe blir så stor at gruppen mister sin funksjon.

Det konstateres at med gitte grep så vil en antagelig kunne lette trykket på åpen gruppe noe. Dels skal dette oppnås ved å gjøre den åpne gruppen litt mindre åpen. Ett av problemene i åpen gruppe oppfattes å være den aktive og profesjonelle fiskeren, som på sett og vis foreslås å få en mindre adgang til fisket i gruppen enn tilfellet er i dag.

Når fiskerne kan akseptere og være med på innstramminger i sin egen adgang til fisket i åpen gruppe, så handler det blant annet om forståelse og respekt for at det må være en vei inn og en vei ut av lukket gruppe og det profesjonelle fisket. Man anerkjenner betydningen av at det må være en helhet som fungerer og at den norske modellen for regulering av adgangen til fisket krever den arena som åpen gruppe representerer, og denne arenaen må fungere.

Fungerer helheten?

Forutsatt at fisket i åpen gruppe de kommende år blir innenfor den respektive gruppekvote, er vi da av den oppfatning at vi har tatt tak i og løst den hovedsakelige utfordringen kystfiskeflåten står overfor? Styret i Fiskarlaget Nord mener det er grunn til å stille spørsmål ved om helheten fungerer.

Det stilles spørsmål ved om overfisket i åpen gruppe er det tema som bør overskygge alle andre i diskusjon omkring fiskeflåten om dagen, eller om det ikke foregår en utvikling innenfor det lukkede fiskeriet som er minst like viktig å adressere og ta tak i.

Er eierskapet til kystfiskeflåten i ferd med å bli overført til andre enn fiskerne? Dette spørsmålet er bakteppet for at styret i Fiskarlaget Nord i sitt innspill til Deltakerforskriften for 2019 har adressert følgende spørsmålsstilling til forvaltningen:

«Angående den generelle utvikling på eiersiden i kystfiskeflåten

Styret viser til den utvikling som skjer, der det nå er mer eller mindre alminnelig å høre om landindustri som for å sikre seg råstofftilgang «kjøper seg inn» i kystfiskeflåten. Industrien har i dag anledning til å kjøpe seg inn i kystfiskeflåten som minoritetseier, mens det til enhver tid skal være en

*fisker som innehar mer enn 50 pst. av eierinteressene **og faktisk har tilsvarende kontroll over virksomheten.***

Det stilles spørsmål ved om lovmessige føringer og tillatt praksis fra forvaltningen er i overensstemmelse. Dersom inntrykket av den utvikling som tillates stemmer, så kan vi være i en situasjon der det er aksept for en utvikling på eiersiden i kystfiskeflåten som vil kunne true Deltakerloven og den fiskereide flåten. Det kan ikke under noen omstendighet tillates en utvikling som undergraver de grunnleggende verdier og målsettinger som er satt for forvaltningen av kystfiskeflåten.

Det bes om at det settes fokus på den nevnte problemstilling, og at forvaltningen gir en betryggende forklaring på hvordan de eierkonstellasjoner som utvikler seg henger sammen med lovens krav om en fiskereid flåte.»

Kart og terreng ser ikke ut til å henge sammen

Angående betydningen av gjeldende lovgiving og at det skal være fiskere som eier og har reell kontroll over kystfiskeflåten, så trekkes det frem:

- Kravet om at det er fiskere som skal eie og ha reell kontroll over fiskeflåten er lovfestet.
- Dersom det skal skje en endring mot at andre enn fiskere skal få kontrollere fiskeflåten, så må dette være forankret i Stortinget og en eventuell lovendring.
- Dersom gruppen som kan investere i kystfiskeflåten utvides, så vil dette være prisdrivende – som gjerne vil ekskludere «fiskeren» i en kamp om rettighetene.
- Ved kravet om en fiskereid flåte bidras det til lokalt eierskap og nærhet til drift, med de fordeler dette genererer .
- Den fisker-kontrollerte flåten skal legges til rette for at fisken er like tilgjengelig for hele kjøperkorpset på land.
- Kravet om at fiskere skal eie kystfiskeflåten bidrar til å sikre norsk eierskap.

Fiskarlaget Nord ser ikke at man lengre kan unngå å adressere og stille spørsmål ved den utvikling som tilsynelatende får skje på eiersiden i kystfiskeflåten. Når det snakkes og skrives «åpent» om aktører som kjøper seg inn i kystfiskeflåten, for å sikre råstofftilgang, så krever det en forklaring.

Som et eksempel så trekkes det frem Fiskeribladets oppslag 1. august der det ble vist til Nergård som kjøper Aksel Hansen og i tillegg kjøper seg opp i Berg Fiskeriselskap, og dermed sikrer råstoff til det sammenslåtte anlegget. Hvordan henger dette sammen? Det må legges til grunn at det er en fisker som har kontroll over rettighetene, og at fangstene ikke er låst til Nergård? Dersom råstofftilgangen er sikret, hvem har kontroll? Det er for øvrig en kjent sak at Nergård er dels eid av utenlandske interesser, og selskapets interesser i kystfiskeflåten gir således grunn til å tenke over hvor kort vei det kan være mellom en norskeid fiskeflåte og en overføring til utenlandsk eierskap. Det påpekes at når tilfellet som involverer Nergård brukes som eksempel, er det kun fordi saken er godt kjent og omtalt i media.

Fiskarlaget Nord har ikke oversikt over om det er en utstrakt praksis for at fisk blir låst til enkelte aktører på landsiden gjennom minoritetseierskap, eller om det er andre investorer som i realiteten kontrollerer andeler av kystfiskeflåten. Med den betydning slike konstellasjoner kan få for hele næringen så er det grunn til å sette fokus på disse. Det stilles spørsmål ved i hvilke grad forvaltningen har kontroll på når det ikke lengre er fiskeren som kontrollerer rederiene? Det er grunn til å mene at blant annet disse typer konstellasjoner kan ha avgjørende betydning for utviklingen av næringen.

Oppfatningen er at Deltakerloven i praksis undermineres, forhåpentligvis er det ikke slik.

Fiskarlaget Nord imøteser en tilbakemelding på det ovennevnte.

Med hilsen
Fiskarlaget Nord

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Jon-Erik Henriksen', written in a cursive style.

Jon-Erik Henriksen
daglig leder